

– Krasna ti je škvaldra – bile su prve riječi što ih je Siniša Mesnjak čuo pri povratku među žive. Željka, njegova kolegica iz tajništva Stranke, sjedila je do kreveta u maloj, ali za tranzicijske uvjete prilično luksuznoj bolničkoj sobi. Željka mu je, za pravo reći, osim stranačke kolegice dosta redovito bila i – kako je on to sam sebi rado definirao – “kolektor viška energije”. Povremeno bi i ona naslutila da mu je samo to, ništa više, i ne bi joj pritom bilo lako. Sad, dok mu je nimalo biranim riječima objašnjavala što se zapravo dogodilo, on se cijelo vrijeme ispod plahte čupkao za stidne dlake ne bi li se probudio, ne bi li se ovaj užas pretvorio u običnu noćnu moru, sličnu onoj kad je sanjao kako su ga carinici uhvatili u pokušaju da za upravljačem golemog šlepera iz Mađarske prošverca osam tona topljenog sira.

* * *

Siniša je, nimalo tipično za političara u usponu, izbjegavao medije koliko je god mogao, uspoređujući ih najčešće s grobarskom lopatom: podignu te malo uvis samo zato da bi te potom s boljim zamahom sprašili dva metra pod zemlju. No, koliko se god on klonio njih, mediji se nisu klonili njega.

Četiri dana prije izvanrednih izbora za zagrebačku gradsku skupštinu na naslovnici desničarskog dnevnog tabloida pojavio se šokantan kolaž: na najvećoj fotografiji vidjelo se kako policajac izvlači potpuno obeznanjenog Sinišu s vozačkog sjedala njegova službenog automobila, a na manjim su slikama druga dva policajca iz istog auta iznosila najpoznatijeg zagovornika legalizacije lakih droga i polugolu, jedva punoljetnu anonimnu plavušicu “za koju se osnovano sumnja da je prostitutka podrijetlom iz Bjelorusije”. I njih dvoje su, baš poput Siniše, izgledali potpuno nesvjesni čega

oko sebe. “Kamo ideš, Zagrebe?!” pisalo je u vrhu stranice, a unutra, u nevelikom tekstu objašnjeno je kako je “naš noćni reporter pri povratku kući sa skandalozne modne revije (str. 16) na parkingu u Gajnicama prepoznao službeni automobil tobože uglednoga mladog političara u krajnje suspektom društvu. Vidjevši u kakvu su stanju Siniša M. (33) i njegovi suputnici, smjesta je pozvao policiju i hitnu pomoć, no pritom nije zaboravio na novinarski profesionalizam”. Uz taj tekst stršao je crni stupac s naslovom “Voli sve što vole mladi?!” pod kojim je, u komentaru glavnog urednika, opisana dosadašnja politička karijera Siniše Mesnjaka, “te uzdanice vladajuće troglave koalicije, jeftinog iluzionista koji je, nadajmo se, samo nakratko uspio zavarati i zavesti mlade hrvatske birače. Koketirajući s njihovim mladalačkim buntovništvom i nestrpljivošću, uspio ih je pridobiti na stranu svoje ocvale stranke i još ocvalije koalicije, da bi se ubrzo po osvajanju vlasti opustio i, kako vidimo, pokazao pravo lice – lice narkomana i razvratnika. Izaberu li žitelji metropole svih Hrvata na nedjeljnim gradskim izborima doista Mesnjaka i njegovu stranačko-koalicijsku bratiju (uvjereni da je Mesnjak jedini među njima s nastranim sklonostima, kako da ne!) onda nam svima skupa zbilja preostaje samo vapaj: kamo to ideš, Zagrebe?!”

* * *

Čupkao se, ne čupkao, ovo je bila zbilja: nakon današnjih dnevnih novina Željka je Siniši pokazala večernja izdanja sutrašnjih, koje su redom na naslovnica imale premijerov forte s izvanredne press-konferencije: “To je namještajka obavještajnog podzemlja!”

– Šef kaže da isključiš mobitel i sve telefone, da ne daješ nikakve izjave i da se ne javljaš nikome, niti njemu. Don’t call us, we’ll call you, ta šema. Ja se brinem za tebe do daljnega, a imamo i dva mrgana koji tjeraju novinare – završila je Željka, savila snop novina napola i bacila ga na pod.

Sutradan su Sinišu kriomice prebacili s intenzivne njege na plućni odjel a otud, popodne, u neupadljivoga golfa kojim su ga

odvezli u Dubravu, u neku pristojnu prizemnu kućicu za koju dotad nije ni znao da postoji u stambenom fondu stranke. U nedjelju, na dan izbora, povraćao je sedam puta, zadnji put pola sata nakon ponoći, kad su na televiziji objavili da je Stranka osvojila manje glasova i od najpesimističnijih predizbornih prognoza.

U ponedjeljak ujutro, dok je Željka još tvrdo spavala u rasklopljenoj fotelji, u sinoćnjoj odjeći, Siniša se potihom obukao s namjerom da ode u središnjicu Stranke, da sve objasni i predloži daljnje korake na gradskoj i državnoj razini. U susjednom dvorištu pijetao je kukurikao kao i prethodna tri jutra, glasno i očajno kao da više nikad neće. Trenutak prije nego li je Siniša uhvatio kvaku ulaznih vrata prene ga glas iz kuhinje:

– Gospodine, imamo već dovoljno problema. I vi i ja.

Visoki, mršavi tip duboko izborana lica, stražnjicom oslonjen o sudoper, gledao ga je nekako sažalno i pružao mu duguljastu omoćnicu s logotipom stranke.

– Ovo je za vas, od šefa.

“Sjedi ti si, ni za ti si nisi. Ne mrdaj i čekaj da ti se javim. Sad vrati ovaj papir Zvonku”, glasila je poruka, ispisana nesumnjivo premijerovim rukopisom. Kao hipnotiziran, Siniša ju je vratio mršavome koji je već čekao s otklopljenim upaljačem. Tip je nepomično stajao sve dok mu mu papir nije dogorio do prstiju, a onda ga je ispustio u sudoper i odmah energično odvrnuo slavinu do kraja.

– Gospodine Mesnjak, sve što vam treba, samo meni recite – procijedio je Zvonko hineći ljubaznost.

– Dobro šta sam ja? Talac, koji kurac?! – probao je Siniša na galamu.

– Niste, gospodine, ali ako je to vaša želja, ja sam tu da je ispunim.

Siniša je lako shvatio da na galamu ne ide.

– Treba mi kolegij-blok i tri tanka flomastera. Crveni, plavi i crni.

– To je, gospodine, sve već u vašem noćnom ormariću. Dapače, i zeleni.

– Hvala – promrsi Siniša službeno, pa krene nazad u sobu. Odjednom zastane, zlobno se nasmiješi i okrene:

– I hoću čevape od Rahmana iz Podsuseda.

– Velike? Male? – odvratila Zvonko, kao da čitav život peče, čevabdžijski zanat.

– Ovoga... Dvaput velike...

– Luk? Ajvar?

Da je tkogod toga jutra tražio najporaženijeg čovjeka na svijetu našao bi ga negdje u Dubravi, pred rasklopljenom foteljom s koje ustaje bunovna mlada žena u izgužvanoj odjeći, izvlači vrh pramena kose iz kuta usana i pita:

– Jesi dobro?

* * *

Hodnik, bijela vrata i klupa do njih. Bijela vrata. U mlađim danima, dok se Siniša još pomalo zanosio kazalištem i lijepom riječju, pa čak i pisao poeziju, bijela vrata na hodniku bila su mu jedan od češćih motiva. Bijela vrata što zatvaraju svijet, bijela vrata iza kojih se kriju prave i krive dijagnoze, presude, intrige, istrage...

Sljedeća premijerova poruka stigla je tek u petak ujutro:

“Sutra, podne, središnjica. Vрати papir Zvonku.”

Pred ovim ovdje bijelim vratima, u ovom hodniku, sjedio je i čekao bezbroj puta, ali nijednom dosad s tako malo hrabrosti i s tako jako uzdrmanim samopouzdanjem. Bio je, premda bez stvarne krivnje, odgovoran za izborni neuspjeh Stranke u glavnom gradu, to je evidentno. Cijeli je tjedan bio lišen bilo kakvih konkretnijih informacija, osim onih u novinama i na televiziji, a one uopće nisu morale biti točne. Dapače, gotovo uvijek su do sad trebale biti barem dijelom netočne. Nije imao ni tračak slutnje o tome što premijer zna, što misli i što namjerava. Svako malo je otirao znojne dlanove o bokove fotelje.

Premijer ga je u svom uredu dočekaao srdačno iznad svakog očekivanja, a to je bio najgori od svih znakova. Stajao je kraj stola, pružio Siniši ruku i zagrlio ga.

– Di si, jebenti sreću, pa kako su stoka tebe uspjeli zajebat? Tebe zajebat?

– Šefe, ja... – krenuo je Siniša s pripremljenim govorom, još zarobljen u premijerovu zagrljaju.

– Pusti, pusti... Sjedi, jesi za neko piće? Neko piće?

Premijer je imao čudan govorni tik, skoro svakoj izgovorenoj rečenici ponavljao je zadnje dvije-tri riječi. Kad je poslije stupanja na čelo vlade angažirao glasnogovornika, Siniša je tom mladiću sugerirao neka diskretno, krajnje oprezno, upozori šefa na taj detalj što je u trenu postao metom svih satiričara u zemlji. Siroto mladunče, inače friški diplomac PR studija u Lundu, za mjesec je dana dobio otkaz i vratio se čači u Švedsku. U Švedsku.

– Ne bih, hvala, htio sam reći samo da... – pokušavao je Siniša što prije prijeći na temu.

– Nemoj, ne treba – presjekao ga je utješno premijer, namještajući u hlače polo majicu, očigledno friško nabavljenu za neko eventualno vikend-snimanje.

– Sve znam, sve mi je jasno. Radimo na tome cijeli tjedan, već smo locirali dvojicu ili trojicu koji su uključeni u cijelu namještaljku. Cijelu namještaljku. Banda radi mimo nas, cijelo vrijeme, kao na paralelnom kolosijeku. Pazi, ja sam u ovom poslu takoreći od jaslca i zato mi dođe da se požderem što te nisam upozorio. Jede se samo doma, pije se samo doma, a vani jedino kurtoazni gutljajčić, pa makar bila i voda iz vodovoda koji si taj čas sam svečano otvorio! Sam otvorio.

– Šefe, bila je samo mineralna, u velikoj čaši...

– Znam, s puno leda i tri kriške limuna. Da ti ne bude sumnjivo na okus dok ne popiješ barem pola. Sve smo istražili i sve smo doznali, ne moraš mi ništa prepričavati. Ništa prepričavati. A konobaricu je glumila ta mala koju su ti onda još uvalili na stražnji sic, golu i drogiranu do daske. Sve je bilo isplanirano

do sitnice, u zadnji čas smo spriječili da ju ova naša banda ne deportira u Bjelorusiju već drugi dan. Drugi dan.

Siniša je shvatio da mu je najbolje šutjeti. Njegova nagađanja i naknadne zabilješke do sad su se savršeno poklapali s premijerovim riječima. Službe su, očigledno, pošteno odradile posao. Premijer se šutke zagledao kroz prozor i nastavio uguravati majicu pod pojas hlača, iako za to nije bilo nikakve potrebe.

– Slušaj, bit ću sasvim otvoren. Sasvim otvoren – javi se nakon pola minute. – Ako sam u ikome vidio nasljednika... Ili, jebiga, nekakvog političara za novu Hrvatsku, koja je nužnost ako stvarno želimo... Pazi jednu stvar, šta se odma mrštiš, vidim ja to i dalje, to i tebe... Ali sad su te ozbiljno sjebali. Nisi pazio, nisi pazio. A i ja sam kriv isto koliko i ti. Da ti samo znaš što sam sve napravio da to barem malo počistim u ovih sedam dana, zemlju i nebo sam prevrnuo, da znaš, ti bi sad plakao ovdje, plakao.

– Predsjedniče...

– Polako, polako. Polako... Izbore u gradu smo popušili, to vjerojatno znaš, i sad se moram natezati s onim nagluhim pijancem oko koalicije, oko koal...

– Predsjedniče, ako postoji ikakav način, ikakav način...

– Šuti, jebemu, šuti malo! Sad si mi se došlo još i rugat, šta? Znam da šutiš sedam dana i da bi mi sad sve najradije u pet minuta objasnio, ali imaj malo poštovanja, malo poštovanja! Ja već tri dana smišljam ovaj govor i pusti me sad da ga napokon izgovorim. Napokon izgovorim.

Siniša šutke kimne i zabulji se u nogu premijerova stola.

– Ti si dobar, ti imaš i talent i budućnost u politici i ja tebe ne želim izgubiti – nastavio je premijer polako. – Ne bih te htio za protivnika za koju godinu i stalo mi je da mi budeš suradnik. I saveznik. Ali moramo te malo maknuti na neko vrijeme. Neko vrijeme. Tek toliko da se ova gužva raščisti, da te očistimo i operemo od tih govana.

Sve ovo Siniša je i očekivao i znao. Bio je potpuno spreman na te riječi i bio je voljan povinovati se premijerovoj volji. Ali

sad je, na kraju ravne ceste, slijedio zavoj iza kojeg čeka... što? Mjesto pomoćnika arhivara u leksikografskom zavodu? Tajnika u ministarstvu poljoprivrede? Referenta za... horizontalnu signalizaciju prometa?!

– Jesi čuo kad za Trečić?

Zavoj kakvog je Siniša očekivao ipak nije trebao biti toliko oštar.

– Trečić? Mislite, onaj otok?

– Otok, otok.

– A šta ja znam... Ono, samo iz križaljki. Dvanaest vodoravno, šest slova: “naš najudaljeniji naseljeni otok”. Ništa drugo.

I prije no što je premijer nastavio, i dalje zagledan kroz prozor, Siniša je shvatio da ovo ne sluti na dobro.

– Sljedeći ponedjeljak ideš dolje. Vlada će te preksutra imenovati za svog povjerenika i ja hoću da sve svoje organizacijske potencijale, koji su neosporivi, upregneš u organizaciju lokalne uprave i samouprave. I samouprave.

– Na otoku?! Ja, predsjedniče, nikad...

– Siniša, ja doista ne vidim drugo rješenje. Imamo još dvije godine mandata, onda izbore, i dok ti izbori ne prođu moramo te držati malo po strani. Da se zaboravi, razumiješ? A onda, onda dolazi tvoje vrijeme. Tvoje vrijeme. Ili, normalno, ti si slobodan čovjek, da izideš iz stranke i sam vidiš što ćeš. Ali, ja sam ti rekao, otvoreno, da te ja i trebam i želim u ovoj stranci i u politici. U politici. Ne odbacujem te, razumiješ, dapače, ali vidim da tebi treba i malo mira i još malo iskustva. A za to ti je taj Trečić kao stvoren. Kao stvoren.

– Ispričavam se, šefe, ali spomenuli ste dvije godine. Dvije godine...

Nije to do kraja ni izgovorio, a već mu je dvaput potrnuła svaka žilica u tijelu. Ali, umjesto da mu opet spočitne ruganje, premijer ga je pogledao kao otac sina.

– Točno. I?

– Mislim, kad ja to dolje obavim, na tom Trećiću, to je mjesec-dva, najviše tri, što ćemo onda? Što ću onda raditi?

Premijer ga sad više nije gledao blago, kao otac sina. Dapače, gledao ga je još blaže, kao djed unuka. S pomoćnog stolića uzeo je tanki, očigledno vremešni fascikl i polako mu ga predao. Na prednjoj je korici, dobroano izbljedjelim slovima, pisalo "Trećić".

* * *

Željka je ležala na leđima i gledala u strop. Ravno, okomito i netremice. Pokušavala se sjetiti naslova onog filma ili serije u kojoj par vodi ljubav, a mužjak stalno moli ženu da mu nešto priča. Ona ne može, nije joj do priče, radila bi ono zbog čega je tu, gola i znojna, ali on inzistira. I kad on po petstoti put ponovi svoju želju, ona ispali: "Krasan ti je strop"! I tu mužjak svrši. Samo na glas koji je jedva iskamčio.

Siniša je svršio dobrih pola sata ranije. Sad je, došavši nanovo do daha, i on gledao u strop. Ali nije šutio poput Željke, nego pričao, pričao, pričao...

– ...i na kraju mi uopće ne otkrije koji su to majmuni, ime i prezime, kurac, ništa, nego me zafrlji na taj otok, jebo ga i otok i svi otočani, i tek kad mu ja kažem okej, okej, idem, nema problema, on mi otkrije, veli, "najbolje čuvanu hrvatsku tajnu". Jebo te tajna, mislim si, a on veli da su ranije vlade iščendale dole u deset godina sedam povjerenika i da nijedan nije ništa uspio napraviti. Idiotti neće vlast, ni svoju ni tuđu, neće ništa i boli ih kurac za sve nas i sad ja moram ić među njih. I organizirat im i stranke i izbore i vlast. Mislim, to je u principu najviše tri mjeseca posla i gotovo, ali jebenti, kako to da ga niko u deset godina nije uspio obaviti? Ne kužim to, tu ima neko sranje debelo. Ali jebiga, kazna je kazna i moraš ju odslužit. Samo, šta ako ja to napravim za tri, četiri mjeseca, dobro ajde, za pola godine, to će njemu sto posto bit prebrzo. I šta će mi onda uvalit? Pomoćnik u sektoru za vatrogastvo, takvu neku pizdariju? Koordinator za južno voće, u pičku materinu. Jebote, kako sam glup, kako sam glup, hektolitar mineralne kurva meni nosi i pola Afrike

limuna unutra... Idiot... A zamisli ovo, jebote, zamisli da ne uspijem, da me ti Dalmoši izjebu, da me izvozažu, ono, i da me bude sram vratit se, a? I to se može dogodit, u kurac, sedam su ih već izludili, jebote, samo trojicu sam uspio dobit na telefon ali nijedan neće reć ni riječ, a sedmi, taj je skroz nestao. Nema familije, nikog svoga, kužiš, ko ni ja, i niko živ pojma nema kud je otišo s tog Trećića, Trčića, Trkića, Drkića, kako se već zove... Ti boga, možda su tipa zatukli i potopili...

Siniša zabrinuto pošuti nekoliko sekundi, a onda se okrene prema Željki:

– Šta ti, kruškice moja čempresova, misliš o svemu tome?

– Lijep ti je strop – ispali ona iste sekunde, kao da je jedva čekala.

– Molim?! Strop?!? Ja... Ja... Jebote, ja za pet dana idem u turbo pripizdinu! Na otok na kojemu nema ribarstva, nema stočarstva, nema vinarstva, nema ničega pod milim bogom! Samo grupa idiota koje ja moram dresirat! A ti se diviš stropu! Jebenom stropu, bijelom stropu, običnom bijelom jebenom! Pa ti si skroz u kurcu, čovječe, stoput više nego ja! Tebe je trebalo poslat, a ne mene!

* * *

Siniša u životu nije vidio manji trajekt, pogotovo ne iznutra. Na palubu bi mu se možda dalo nagurati petnaestak automobila, ali iz njih tad nitko ne bi mogao izići. Zvonko, onaj čevabdžija iz Dubrave, šutke ga je dovezao do obale u audiju s klimom, unio mu na trajekt sve četiri torbe i smjestio ih u kapetanovu sobu, a na kraju mu je iz prtljažnika dobrohotno pružio premijerov šminkerski kišobran. Padala je sitna, nakošena i bockava kišica.

– Samo uzmite – rekao je. – Šef se neće ljutit, neće ni znat. Uvijek nosimo po dva u gepeku, ako prvoga negdje zaboravimo, on ili mi.

I dok je Siniša petljao s navlakom kišobrana, Zvonko mu je pružao ruku:

– Eto... Nadam se da ćemo se skoro opet vidit.

– Da. I ja – prošaptao je ironično Siniša.

Kad se uskim, strmim zelenim stubama uspeo do gornje palube i pogledao put obale, spazio je opet Zvonka, s trubom od dlanova ispred usta:

– Prvo je Prvić, a onda kad pristanete na Drugiću, čeka vas neki Toni! On ima barku za Trećić!

Tupo lice ispod kariranoga kišobrana nijemo je kimalo gore-dolje, gore-dolje, sve dok tamnoplavi audi nije napustio trajektnu luku i zamaknuo iza prvog zavoja u smjeru Zagreba. Na gornjoj palubi trajekta, crvotočnim vratima odijeljen od komandnog mosta, bio je kratki šank i do njega dva stola za kojima su sjedila šestorica muškaraca i jedna baka u crnini. Možda su, tko zna, šutjeli i ranije, ali od Sinišinog ulaska pa sve do Drugića, dobra četiri i pol sata, nisu progovorili ni riječ. Svi osim jednoga brke koji se, neočekivano visokim glasom, javio nakon što je Siniša skoro pola sata stajao za šankom i navirivao se ima li ikoga negdje iza:

– Caj tjete? – pitao je provlačeći se kroz uzana vrata do stražnje strane šanka.

Sinišine obrve izvile su se u dva dlakava upitnika.

– Tjete caj za popit? – ispravio se brko prvi put, a onda još jednom, nakon kratkog nakašljavanja, ukočeno i pompozno, kao u opereti: – Bi li možda gospodin čašu svog omiljenog napitka?

– Eeee... Pivo, ako ima.

– Ako-Ima, tojma bit niko japaneško, to nima. Tuka mammo samo domatje biri. Heniken, gezer, gines, klikeni, miluoki, bra-varijsa...

– Guinness? Tu? Kod vas?

– A vi puojte vonka, pa pitojte!

– Okej, okej. Guinness, molim.

Brko je na brzinu iz hladnjaka izvukao tri bočice pravoga Guinnessa, pa pored njih na šank stavio čašu i otvarač.

– Tjete motj somi? Ke pofoali, zuovite.

Tako reče, pa uteče. Nazad za stol, do one bakice. Šutjeti. A šutio je bogme i Siniša. Pravio se da ih ne gleda, ali je u dobrobrano potamnjelom ogledalu s blijedim natpisom “Pij malo, pij dobro!” promatrao odraze njihovih lica. Kameni svatovi, to je bilo sve što mu je padalo na pamet. Poželio je Željku, da joj ih pokaže, glupači jednoj, ili da joj ih barem opiše. Kad je otvorio treću bočicu, brko je sam šutke ustao, izvadio iz hladnjaka još tri, stavio ih na šank i nijemo kimnuo, pa se vratio za stol. Sinišu su, nakon skoro tri sata plovidbe, dobrobrano pekla stopala i boljele potkoljenice. Ali jedino mjesto na koje je mogao sjesti bilo je iza leđa one bake u crnini, za stolom s preostalom trojicom šutljivaca. A tamo mu se nije sjedalo. Kad bi znao da je tko od njih s Trećića, možda bi i zapodjeo razgovor, ali ovako... Još u Zagrebu pokušavao se psihički pripremiti na očekivano odbijanje i ignoranciju domicilnog stanovništva. Pripremio se solidno, uz ovo pivo moglo bi mu ići još i solidnije, ali ni sad, nakon četvrtoga Guinnessa, nakon što su se bez ijednog novog putnika odlijepili od Prvića i pošli, valjda, prema Drugiću, nije mu padalo na pamet kako probiti taj bedem, kako hiniti pristupačnost i jednostavnost, kako ući u priču s kamenim svatovima. A opet, na kraju krajeva, što on uopće ima s njima? Njegovo je da nekako dopluta do tog Trećića i, ako Bog da, već do Božića hladno i odmjereno izorganizira te vražje izbore i vrati se kući. I Željki, zapravo, ipak... Bože dragi, tko zna kakvi su stropovi na tom posranom otočiću? Crni, pljesnivi, s kapljicama vlage što drhture i bjelasažu se nad krevetom, sve dok se ne otkinu i padnu na ledenu ponjavu. A možda bi se moglo malo popričati s kapetanom? Odglumiti da je došao po nešto iz torbe, pa lagano krenuti, od jesenskog vremena, pa upoznavanje, malo o njegovom poslu, pa onda... Ali što s njim? On možda i nije odavde, samo radi za kompaniju.

Iz misli ga je prenuo tužni glas brodske sirene i, u isti tren, naglo ublažavanje vibracija pod nogama. Odljepio se od šan-

ka, zakoraknuo, posrnuo i umalo pao. Brko mu se nasmiješio desnim kutom usana. Siniša se mašio za novčanik, ali konobar je, ustajući, počeo mahati prstom.

– Vazamite i vu šeštu – rekao je pružajući mu sa šanka posljednju, neotvorenu bočicu Guinnessa.

– Tamo di greste von pijedu soamo štrejsko.

– Pardon?

– Soamo štrejsko, uni Fister, Fuster, kome se kjamiva.

Sinišin pogled nagnao je brku da nanovo posegne za vokalnim iz Esplanade, gdje je svojedobno dogurao do mjesta pomoćnoga krupijea, a onda mu se karijera naglo sunovratila, što ćemo.

– Australsko pivo, gospodine. Tamo piju samo australsko... – pojasnio je, izgovarajući s naglašenom posprdnosti riječ "australsko". Lijeva Sinišina obrva sad se iz upitnika transformirala u dlakavi usklik, ali je glava ipak refleksno zakimala, kao da joj je sve jasno.

– Tju von jo znit buorse – dometnuo je konobar i nestao iza šanka.

– Ne treba, nemojte... – pokuša ga zaustaviti Siniša, ali tad mu se na nadlanicu nježno spuste hladni, tamni, koščati prsti one bakice u crnini. Gledala ga je ravno u oči, šutke, milosrdno i zabrinuto, a opet nekako strogo, onako kako majke gledaju sinove kad odlaze u rat. Sjetio se svoje tete, i osjetio na tren groznu grižnju savjesti zbog toga što joj prije polaska nije otišao na grob, ni njoj niti roditeljima. A onda mu je ova bakica okrenula dlan, stavila na njega krunicu i svinula mu prste prema unutra. Potom je bez ijedne riječi slabašnim, sporim koracima pošla prema izlazu, križajući se bez prestanka. Siniša pogleda crnu plastičnu krunicu u jednoj ruci i neotvoreno pivo u drugoj, spremi oboje u džepove jakne, zbunjeno slegne ramenima i ogleda se. Svi su već bili izišli, pa se i on zaputi. Vani je padala jaka kiša, zanjihana udarima vjetra. Vratio se po zaboravljeni kišobran, ali ga nije pronašao. Na komandnom mostu nije bilo ni žive

duše, a niti njegove prtljage. Opsovao je tiho, zakopčao jaknu, podigao ovratnik i oprezno izišao na palubu. Najveće naselje na Drugiću jedva se naziralo kroz koprenu od kiše, a na mulu je stajao samo neki koštunjavi tip u iznošenoj ribarskoj kabanici i hlačama prekratkih nogavica. Do nogu su mu kislule Sinišine torbe, a rukama mu je široko i veselo domahivao. U lijevoj je držao otvoreni premijerov kišobran, a u desnoj transparent na kojemu je velikim slovima pisalo "POVJERENIK!" i ispod toga, manjim slovima: "Tonino ⇒ barka ⇒ Trećić!"

Bez ikakve svjesne namjere, potpuno instinktivno, prije no što se nastavio spuštati stubama, Siniša čvrsto stisne ono pivo i kronicu u džepovima.

* * *

Kiša je padala sve jače i povjerenik se odmah uvukao u neveliku kabinu. Koliko je bila nevelika, toliko je bila i neudobna, ali opet, s druge strane, na prvi je pogled zračila nekom asketskom čvrstinom, baš onako kako bi kabinu nekakvoga svoga plovila zamišljao neiskusni kontinentalac.

– Krasna vam je barka – dovikne Siniša Toninu, a ovaj mu, s krme, kroza široki osmijeh uzvratí glasnim "Hvala!" i gestom koja je trebala značiti "samo trenutak, odmah stižem". Kažiprstom i palcem nježno je držao kormilo i, gledajući preko kabine i pramca, polako izlazio iz drugičke lučice. Barka se zaljuljala na prvom valu otvorenog mora, a Tonino je dohvatio konop i njime, omotaním oko dvaju drvenih stupića, učvrstio kormilo. Skinuvši kabanicu i objesivši je kraj vrata kabine, sjeo je sučelice Siniši:

– Automatski pilot, he-he... Eto, sad smo napokon u prigodi upoznati se i razgovarati kao čestit svijet. Sviđa vam se barka, nije li tako?

– Da, baš je nekako... To je pasara, jelda?

– Hm, pa i ne baš. Više je neka vrsta leuta, ali ne opterećujte se time. Na Trećiću se ionako sve zove nekim drugačijim imenom. Gajeta, gajeton, gajetona, gajetin... "Adelina" je, recimo, gajetona.

- Tko?
- “Adelina”, ova barka. Gajetona.
- A!

Pošutjeli su nekoliko trenutaka, a onda Siniša krene diplomatski:

– Mogu li vas pitati nešto što je zapravo možda više osobne prirode. Onako, iz neba pa u rebra?

– Dakako, samo naprijed, izvolite! – spremno i zadovoljno uzvratiti Tonino.

– Kako da to kažem a da se, ne znam, ne uvrijedite.

– Zaboga, čemu to? Samo pitajte! Uostalom, vi ste vlast, niste li?

Siniša se uozbilji. Gamad dalmoška, to bi samo provociralo.

– Nema veze, ispričavam se, možda je ipak malo prerano. Recite mi, koliko imamo do Trećića?

Tonino pogleda prema satu na stijenci kabine. Bilo je taman prošlo jedan popodne, ali sat je pokazivao sedam i deset. Nije stajao, uredno je otkucavao sekunde neke svoje privatne vremenske zone.

– Pa, ukoliko more i vremenska situacija ne dožive ozbiljnije promjene. Rekao bih, ne više od četiri sata.

– Kol... Čet... Četri!? – zagrcne se Siniša.

– Nažalost, Trećić nije baš odmah iza ugla, a ni “Adelina” više nije u cvijetu mladosti. Ali je zato nepotopiva. Nemajte straha, brzo će to proći.

– Četiri sata... I to četiri sata od čega, od Drugića! Dobro, jeste se vi ikad raspitivali zašto im je u Zagrebu toliko važno da se u takvoj jednoj vukojebini, oprostite, uspostavi nekakva vlast?

– Bojim se, gospodine, da je upravo to upit s kojim ćete se najfrekventnije susretati u nastupajućem razdoblju...

– Tonino, čujte... Jel možemo prijeći na ti? Odlično. Dakle, sad ću te pitat, ipak ću te pitat ono šta sam htio malo prije. Mogu?

– Dakako.

– Okej, evo... U glavu: kako ti to govoriš? Mislim, bio sam i ja malo po otocima, čuo sam tristo dijalekata, razumio sam dva, tri. A čuo sam, malo doduše, i ove sad na trajektu...

– Ma, to su Prvićani i Drugićani...

– Nema veze, ko su da su, ali govore nekakav dijalekt, neko svoje narječje, šta ja znam. A ti, mislim, jebote, ti govoriš ko da si ministar! Jel to svi tako na Trećiću, ili?

– Ja se trudim. Čovjeku se cijela života valja trudjeti – odvrati Tonino, silno ponosan na to što tako čisto i pravilno govori hrvatski književni jezik.

– A kako drugi, ono...

– Kako to reći... Eto, držim da će ti prevoditelj biti neophodan. Pače nuždan.

Neočekivana se ponuda objesila u zraku, o strop kabine, i njihala se u nepravilnom ritmu debelih valova. Siniša je u sekundi zamislio premijerovo lice, ukiseljeno nad telegramom: "Hitno trebam prevoditelja za trećićanski-stop-Neće bez honorara-stop-povjerenik Siniša". To bi bilo nešto! Ma, natjerat ću ja njih da mi progovore, neće mene nitko zajebavat, zaključi Siniša, svi će mi izborni zakon naizust recitirati!

– Ne moraš se brinuti za honorar – ubaci mu Tonino kamenčić u tok svijesti. – To je uređeno još u vrijeme trećeg povjerenika. Svakog mjeseca na žiro račun mi stiže stanovita svota, ništa posebno, ali ipak. I sad, odavna već nije bilo povjerenika, ali meni vlada novac uredno šalje ovamo na Drugić. Ako me i odbiješ, honorar će jamačno stizati još stanovito vrijeme.

– A taj dijalekt na Trećiću, ti ga skroz razumiješ?

– Coj pensuoš, pa sun i soam Tretjitjon! Utoc mi Tretjitjon, anke mat mi bila, puokojna. Sun tuka rojen, sun tuka tantu vitu! – odgovori Tonino u jednom dahu, pa na kraj stavi onaj svoj široki osmijeh umjesto uskličnika. Onda naglo ustane, nabaci kabanicu i iziđe na krmu. Zagleda se preko pramca, otpusti čvor na konopu, podesi kormilo malo udesno i opet ga pritegne. Siniša

se u kabini zamisli. Odjednom, ovaj mu se posao, ta strahovita kazna za neoprez i grijeh propustom, ukazao u prilično podnošljivom svjetlu. I ova grozna južina i taj čudni otok i Tonino kojemu se "valja trudjeti" i cijela ta priča u trenutku su poprimili nejasne obrise avanture kakva se ne nudi baš svakome. Ma, to bi moglo biti fenomenalno! Sjeti se onog piva u džepu, pa ga izvadi na stolić. Tonino se taman vraćao u kabinu.

– To su ti dali na trajektu, nisu li?

– Jesu – odgovori Siniša gledajući Tonina i smješkajući se upitno. – Oćemo popola?

– Iskreno zahvaljujem, ali ne bih. Pače, ni tebi ne preporučam.

– Bogati! Šta si ti, antialkoholičar? Mrzitelj piva?

– Ne, štoviše! Ali ovo što su ti dali, to nije pivo već urok.

– Molim?!?

– I sirota Tonkica jamačno ti je bez riječi darovala krunicu, nije li?

Siniša je zabezeknuto šutio.

– Tako svima naprave, svakom povjereniku. I onda svaki na Trećiću propadne, ako ne kao osoba onda barem kao političar. Znaš li ijednoga svoga prethodnika koji je prosljedio živjeti u javnu prostoru? U politici, umjetnosti, sportu, igdje? Dakako da ne znaš, jer su svi ureknuti! Čak i ovaj...

Tonino naglo zašuti, kao da je izgovorio riječ previše. Siniša je i dalje buljio u njega, blago ovješene čeljusti.

– Uz tvoje dopuštenje, vjeruj mi, za tvoju i moju dobrobit, bacio bih smjesta u more i to pivo i tu krunicu. Mogu li?

Siniša je pokušavao brzo i trezveno razmišljati. Sav se koncentrirao na ovu situaciju, pokušavao joj je pronaći logički početak i tim ga je više iznenadilo kad mu je ruka sama iz džepa izvadila krunicu, stavila je na stol i polako je gurnula prema Toninu.

– Hvala ti na povjerenju! – oduševi se Tonino. – Hvala ti, doista! – ponovi još dvaput dok je nanovo grabio i navlačio ka-

banicu. Potom uzme pivo i krunicu i hitro se uzvere na krmu. Šum kiše, vjetra i valova, sjedinjen s brundanjem brodskog motora dopustio je Siniši da čuje tek "javoal... pakol... i nikor... prukletli... amen!" Vidio je kako Tonino omata krunicu oko pivske boce i baca je daleko od barke, a onda desnim dlanom siječe veliki križ po zraku nad morem.

– Sad si očišćen – rekao je uzbuđeno Tonino, vrativši se u kabinu. – I, osim toga, sad si spreman za jedno pravo tretjitjansko pivo!

Podigao je sjedalo klupice na kojoj je do maloprije sjedio. Unutra je, u sanduku, bio čvrsto vezan debeli snop tjednih novina, a do njega uredno naslagano desetak politrenih limenki australskog piva "Foster's". Tonino izvadi dvije limenke i, stojeći kraj otvorene klupice, pruži jednu Siniši. Zbunjen, Siniša je prihvati i otvori, pogleda prikovanog za onaj snop novina. Na vrhu je bio prošlotjedni broj "Globala", kojemu se preko cijele naslovnice kočio naslov: "Bivši obavještajci – pravi vladari Zagreba?" Siniša je dobro i predobro znao što se krije iza tog naslova. Članak je pročitao barem deset puta u zadnjih tjedan dana i sve je u njemu bilo kao da ga je sam diktirao. Priča o njegovu slučaju, o tome kako su mu namjestili konobaricu, aktivista, drogu i fotoreportera, ispričana je gotovo subjektivno, do najsitnijeg detalja. I tim je bolnija bila zaključna rečenica članka: "Zahvaljujući obavještajnom podzemlju, njegova je perspektivna karijera u politici zaključena do daljnjega i pitanje je hoće li se Mesnjak, žrtva ove kvazišpijunske namještajke, ikad više moći vratiti poslu za koji je nesumnjivo imao mnogo dara ali, nažalost, nedovoljno instinkta."

Dotaknuvši rubom hladne limenke donju usnicu, Siniša se trgne.

– Hvala ti, oprosti. A šta je ovo? Skupljaš stari papir po otocima?

– Ne, nego... Za pravo reći, drugi ga prikupljaju za me. Na Trečić ne dolazi tisak, a na Drugiću živi bračni par, kod njih sam nakratko stanovao još kao srednjoškolac. I oni, eto, čitaju sve

novine, pa za me spremaju tjednike. Kad god dođem, dočekaju me s mojim svežnjicom. Ovo je današnji, unazad više od tri mjeseca, jedva ga čekam razvezati.

Siniši se napokon složila barem jedna majušna slagalica: eto otkud Toninu taj nevjerojatni hrvatski, iz novina! Iz tog fantastičnog čušpajza u kojemu, kako je ono rekao bivši ministar kulture, "rijetki pismeniji autori služe tek kao aditiv i konzervans genetski modificiranom koncentratu neukosti i površnosti"! Bože, kako li bi Tonino tek zvučao da mu ti Drugićani čuvaju i dnevne novine!?

Siniša zadovoljno otpije gutljaj piva, zagleda se u limenku i sjeti se gornjogradskoga kafića u kojemu ga je zadnji put pio. Željka je obranila magisterij, nosila je nešto bezobrazno otvoreno, bez grudnjačića, a kasnije je cijela mirisala nekako, kao na makovnjaču... I onda Sinišu opet spopadne neka romantična zanesenost. U sekundi je odlučio da izbore na tom nesretnom Trećiću organizira za najviše pola godine, ovako ili onako. To će mu vrijeme biti sasvim dovoljno za mentalni i fizički oporavak, a možda i za zaborav cijelog njegovog slučaja u javnosti. Možda se za to vrijeme i otkrije štogod što bi ga u potpunosti rehabilitiralo. A on će šest mjeseci meditirati nasred Jadrana, malo se nadmudrivati s lokalnim nepismenim lukavcima, možda će i napokon naučiti jesti ribu. Željka će svratiti dva-tri puta na vikend, a u međuvremenu će se pri ruci valjda naći i neka otočanka. Samo treba biti oprezan. Po stoti put u ovih desetak dana sjetio se "Mediterranea", malko prilagodio filmsku priču svojoj situaciji (jesen i zima, samoća i negostoljubivost) pa, naslونivši glavu u kut kabine, lagano utonuo u polusan. Prenuo ga je Toninov glas:

– Alo, poveri! Siniša!

– Ha?!

– Oprosti što te budim, ali ako se misliš još kome javiti, preporučam da to napraviš u sljedećih deset minuta. Pretpostavljam da posjeduješ mobitel.

– Imam, da.

- Eto, napuštamo područje dostupnosti.
 - Kakve dostupnosti? Mobitela?
 - Točno. Preciznije, svih mobilnih mreža.
 - Jesi normalan? Pa mora biti signala!
 - Naravno, i to još dobrih... Pa, možda sedam-osam minuta
- objasni Tonino, gledajući u onaj svoj sat iz irkutske vremenske zone.

– Šta, na Trećiću ništa? Okej, a neki obični telefon, ono, pošta, mjesni ured...

Tonino sućutno zaklopi oči i odrečno zavrti glavom. Siniša zgrabi mobilni s pojasa i zagleda se u njega. Željku? Premijera? Koga?

- Čekaj, znači, ovo govno meni više ništa ne vrijedi?
- Sad još vrijedi, ali kratko.
- Jebate, pa ima tri dana da sam za njega dao četiri tisuće kuna, i to na popust! U kurac, mogu si mi reć ranije pa i njega bacit u more s onim pizdarijama... Pa kako nema signala?

Tonino slegne ramenima.

- Daleko smo, ne znam što bi drugo bilo posrijedi.
 - Stani malo, a talijanski? Talijanska mreža, roaming, ono?
- Tonino složi grimasu "nikad čuo" i ponovo zavrti glavom. Siniša pogleda ekran mobitela: oznaka za jakost signala spala je na jednu jedinu crticu. Brzo krene upisivati poruku. "Spasi me odavde! Bilo ka..." Taman kad je krenuo pritisnuti sljedeće slovo, spazio je da slabašno treperi i ona posljednja crtica.

– Okreni brod! – poviče. – Vрати nas malo!

Tonino izjuri na krmu, ogleda se i vrati.

– Ne smijem, oluja osnažuje. Postoji opasnost da nas val prevrne prigodom manevra.

- Sereš! Okreni! Idi u rikverc, jebem mu sunce!
- Siniša, ja sad odgovaram za tebe. Ne smijem. Baci me u more pa brodi sam kako god želiš, ali dok to ne učiniš "Adelina" je pod mojom zapovjednom odgovornošću.

Siniša se rezignirano osvrne nekoliko puta, ne znajući u što bi gledao. Onda se trgne pa pet puta na brzinu pritisne tipku "Send" na mobitelu koji mu pet puta uzvrat "Address?". Užurbano petljajući pronađe u imeniku "Zzeljka", pritisne "OK" pa opet "Send" i zapilji se u spravicu. Poslije nekoliko sekundi na ekrančiću se pojavi natpis "Message sent". Siniša s olakšanjem izdahne jednom, drugi put, treći put. Glava mu zadovoljno klone na nekoliko trenutaka, a onda ga strese struja:

– Čekaj, pa onda ni internet, e-mail...

Iako je već imao poprilično iskustva, Toninu je u ovoj situaciji uvijek nanovo bilo strašno neugodno. S iskrenom nelagodnom pogledao je Siniši ravno u oči:

– Nema.

Siniša spusti umorni pogled na jednu od svojih torbi, onu u kojoj je bio laptop što ga je na jedvite jade uspio iskamčiti u ministarstvu poljoprivrede.

– Koliko još do tog tvog otoka?

– A evo... Dva sata, dva i četvrt.

– Imaš tu kakvu deku?

– Imam, kako ne bih imao.

Siniša skine jaknu, uzme obje deke što mu ih je Tonino pružio, pokrije se i sklupča na klupici, licem prema stijenki kabine.

– Ti ćeš me, naravno, probuditi prigodom prispjeća u Arkadiju – promumljao je najciničnije što je mogao.

– Dakako, dakako – uzvrat mu Tonino uslužno.

* * *

Ogromni morski pas bijesno je plivao ukrug, sijevajući izbuljenim očima na sve strane. Bio je gladniji i opasniji nego ikad dotad. Površina mora prazno se bjelasila desetak metara nad njim, a onda se kroz nju probilo nešto nalik crnom lančiću s privjeskom. Morski se pas malo povukao unazad i u stranu, čekajući da neobični predmet polako dotone do njega. U trenutku kad

je prepoznao krunicu, gubica mu se iz nepomičnoga gladnoga grča razvukla u zadovoljni osmijeh. Najprije se razvukla, a onda razjapila kao da kani progutati tanker, a ne obično čislo. Lice Spasitelja našega na malešnome raspelu bilo je Sinišino lice, s očima razrogačenima od nepojmljivog užasa.

Siniša se trgne, otkrije i uspravi tako naglo da se Tonino na tren ukočio od straha.

– Ha! Ha... Aha... – dahtao je povjerenik. – Čovječe, koji san... Jebote, kakav san, nije normalno...

– Dobro je, dobro je... Sve je sad u redu. Netom smo zamakli u trećićku valu.

Siniša se mamurno zagleda kroz okruglo okno, zamućeno kapljicama. Nije uspio primijetiti ništa osim da je more znatno mirnije nego prije.

– Tu smo? – upita.

– Još malo, desetak minuta.

– Imaš neko ogledalo? Imaš neki vece?

– Zrcalo je u klupi ispod tebe, a nužnik... Kako reći, ja to obavim s krme.

– Nemaš zahod?

– Na “Adelini” nemam. Nema potrebe. Tebi, doduše, ne bih preporučio da to radiš baš sad. Uputnije bi bilo strpjati se još pola sata.

Siniša nemarno složi deke i stavi ih na stolić, pa podigne sjedalo klupe. Ogledalo nije bilo unutra, u klupi, nego na donjoj, unutrašnjoj strani poklopca. Rezignirano je pogledao nasmiješenog Tonina, kleknuo, podvukao potkoljenice pod učvršćeni stolić i krenuo koliko-toliko uljepšavati odraz u tom suludom zrcalu. Tonino izide na krmu i smanji gas do ugodnog brundanja.

Siniša spusti onaj poklopac s ogledalom, obiđe stolić i iz klupe preko puta izvadi novu limenku “Foster’sa”, pa i on izide na palubu.

Nuj von! Nuovi tretjitjonski poveri! Ma najbuoji do deso! – zavikne Tonino, pa u tri skoka prijeđe od krme do prove.